



ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	3396
Αριθμ. Πρωτ. ΑΙΤΗΣ.ΚΑΤ.ΕΓΓΡΑΦΩΝ	279
Ημερομ. Καταθέσεως	13.2.17

## ΕΡΩΤΗΣΗ - ΑΚΕ

ΠΡΟΣ: ΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ: **κ. Αλέξη Τσίπρα**

- ΤΟΥΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ: 1. Πολιτισμού και Αθλητισμού  
**κ. Λυδία Κονιόρδου**  
2. Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων  
**κ. Κωνσταντίνο Γαβρόγλου**

**ΘΕΜΑ:** Ανεκπλήρωτο παραμένει το τάμα του 'Εθνους περί ανεγέρσεως Ιερού Ναού του Σωτήρος Χριστού στην Αθήνα

Πριν 195 χρόνια, από τις 20 Δεκεμβρίου 1821 έως τις 16 Ιανουαρίου 1822, οι Έλληνες στην Α' Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου, αποφάσισαν και Διακήρυξαν την Ανεξιρησία της Ελλάδας και ψήφισαν το πρώτο Σύνταγμα της πατρίδας μας. Την επέτειο αυτή γιορτάσαμε προ ημερών με τη δέουσα επισημότητα.

Επτά χρόνια μετά, τον Ιούλιο του 1829, οι Έλληνες στην Δ' Εθνοσυνέλευση στο Άργος, σύμφωνα με το σχετικό ψήφισμα, για να εκφράσουν την ευγνωμοσύνη τους προς τον Θεό και τη βοήθεια που επέδειξε με τα θαύματά Του για τη σωτηρία του 'Εθνους, αποφάσισαν την ανέγερση Ιερού Ναού του Σωτήρος Χριστού στην Αθήνα.

Το άρθρο Α του 'Η ψηφίσματος της Δ' Εθνοσυνέλευσης των Ελλήνων στο Άργος την 31.7.1829 αναφέρει: «όταν η τοπική περιφέρεια της Ελλάδος και η καθέδρα της Κυβερνήσεως της κατασταθώσιν οριστικώς και οι οικονομικοί πόροι του κράτους επιτρέψωσι, θέλει ανεγερθεί κατά διαταγήν της Κυβερνήσεως εις την καθέδραν αυτής Ναός επ' ονόματι του Σωτήρος τιμώμενος.»

Με το Βασιλικό Διάταγμα στις 29 Ιανουαρίου 1834 στο Ναύπλιο και διακριτικό τίτλο «Περί ανεγέρσεως ναού του Σωτήρος εις Αθήνας»



## ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

αποφασίστηκε (άρθρο 3) να τεθεί ο πρώτος λίθος του Ιερού Ναού την 25η Ιανουαρίου 1835.

Για το σκοπό αυτό στο ίδιο άρθρο ορίζονταν και η επιτάχυνση των προπαρασκευαστικών νια την ανέγερση του Ιερού Ναού εργασιών.

Αντικειμενικές δυσκολίες της εποχής και του νεοσύστατου Ελληνικού Κράτους δεν επέτρεψαν την τήρηση του χρονοδιαγράμματος που προαναφέρθηκε.

Έτσι, με νέο Βασιλικό Διάταγμα στις 3 Απριλίου 1838 στην Αθήνα, η Ελληνική Κυβέρνηση αποφάσισε την έναρξη των προκαταρκτικών εργασιών και να προχωρά η οικοδομή του Ιερού Ναού αναλόγως των εκάστοτε υπαρχόντων μέσων.

Ήδη είχαν εγκριθεί από την Κυβέρνηση τα υποβληθέντα αρχιτεκτονικά σχέδια του διορισμένου για το σκοπό αυτό αρχιτέκτονα.

Παρά τις δυσμενείς, δυστυχώς, εξελίξεις που ακολούθησαν με τον Α' και Β' Παγκόσμιο Πόλεμο προ των πυλών και το μετέπειτα εμφύλιο σπαραγμό με αποτέλεσμα η υπόθεση να ξεχνιέται, από καιρό σε καιρό έγιναν αρκετές προσπάθειες, όπως π.χ. :

Επί Όθωνα το 1838 και δεσμεύθηκαν τότε οι περιοχές α) γύρω από την Ομόνοια, β) γύρω από την Πλατεία Θεάτρου, γ) από Αμερικής μέχρι Σίνα και από Πανεπιστημίου μέχρι Ακαδημίας. Κάποιοι τορπίλισαν την υπόθεση και ο Δήμαρχος Αθηναίων Νικόλαος Ζαχαρίτσας απογοητευμένος πρότεινε να κατασκευασθεί **Δημοτικός Μητροπολιτικός Ναός** Αθηναίων δίπλα από τον Άγιο Ελευθέριο, πάνω από τα μπάζα του Ηριδανού ποταμού που εγκαινιάσθηκε το 1863 από το Δήμαρχο Αθηναίων Σκούφη στο όνομα Ευαγγελισμού της Θεοτόκου.

Με την ευκαιρία της επετείου των 50 ετών από την Ελληνική Επανάσταση, αναθερμάνθηκε το θέμα επί Βασιλείας Γεωργίου του Α' και Πρωθυπουργού Θρασύβουλου Ζαΐμη.

Η ορμή όμως των προγόνων μας να απελευθερώσουν και άλλους ελληνικούς τόπους και η επακολουθήσασα ήττα της Ελλάδος και οι ελληνικές αποζημιώσεις προς τους Τούρκους ναυάγησαν και αυτές τις προσπάθειες.



## ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ο μετέπειτα Πρωθυπουργός της Ελλάδος Σπυρίδων Λάμπρος ανακίνησε το όλο θέμα για πραγματοποίηση του Τάματος του 'Εθνους στα ξέφωτα του Ζαππείου.

Το 1918 η Κεντρική Επιτροπή του Τάματος του 'Εθνους με Πρόεδρο τον Πρόεδρο της Βουλής τον Θεμιστοκλή Σοφούλη και Γενικό Γραμματέα τον Ιωάννη Δαμβέργη και η Ειδική Επιτροπή Μεγάλου Μνημείου με Πρόεδρο τον Ελευθέριο Βενιζέλο αποφάσισαν να γίνει στο Λόφο του Αρδηττού, δίπλα στο Καλλιμάρμαρο.

Τα δεινά του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, η μικρασιατική εκστρατεία και η μετέπειτα μικρασιατική καταστροφή δεν επέτρεψαν να εορτασθεί η εκατονταετηρίδα της Εθνικής μας Παλιγγενεσίας.

Το 1928 ανασυστάθηκε η Κεντρική Επιτροπή με Πρόεδρο τον για 6 φορές Πρωθυπουργό της Ελλάδος Αλέξανδρο Ζαΐμη, ο οποίος έθεσε τον θεμέλιο λίθο την 30 Μαρτίου 1930 στο Πεδίο του Άρεως.

Τελικά δεν πραγματοποιήθηκε η ανέγερση του Ιερού Ναού.

Χλιαρό ήταν και το ενδιαφέρον των επόμενων Κυβερνήσεων με αποτέλεσμα η υπόθεση μετά από λίγες δεκαετίες να ξεχαστεί και να μείνει ανεκπλήρωτο το τάμα των αγωνιστών του 1821 και του πρώτου Έλληνα Κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια.

Τα τελευταία χρόνια το θέμα ανακίνησαν απόγονοι των ηρώων του 1821 και το Ίδρυμα Προασπίσεως Ηθικών και Πνευματικών Αξιών.

Η εκπλήρωση του Τάματος του 'Εθνους και των Ηρώων του 'Εθνους για την ανέγερση μεγαλοπρεπούς Ιερού Ναού του Σωτήρος Χριστού συνεχίζει να αποτελεί ηθική και συμβατική υποχρέωση της Ελληνικής Πολιτείας.

Αρωγός είναι και η Εκκλησία της Ελλάδας ενώ σύμφωνα με τον πρόεδρο του Ιδρύματος Προασπίσεως Ηθικών και Πνευματικών Αξιών κ. Αναγνωστόπουλο το κόστος του έργου θα καλυφθεί εξ ολοκλήρου από δωρεές επώνυμων και ανώνυμων Ελλήνων και φιλελλήνων πολιτών, οι οποίοι έχουν εκδηλώσει αποδεδειγμένα την επιθυμία αυτή.



## ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

**Επειδή** η ηθική αυτή υποχρέωση των Ελλήνων και του κράτους προς τους Ήρωες της Επαναστάσεως του 1821 παραμένει ανεκπλήρωτη εδώ και 188 έτη,

**Επειδή** για την έναρξη των εργασιών απαιτείται η παραχώρηση εκ νέου αντίστοιχης έκτασης σε κατάλληλη τοποθεσία (Πεδίο του Άρεως όπου ήδη έχει πραγματοποιηθεί ό θεμέλιος λίθος, ξέφωτα του Ζαππείου ή του Εθνικού Κήπου, Αττικό Άλσος, Τουρκοβούνια, ή αλλού) για την εκπλήρωση του Τάματος του Έθνους,

### **Κατόπιν τούτων ερωτώνται ο Πρωθυπουργός και οι κ.κ. Υπουργοί:**

1. Είναι στις προθέσεις της σημερινής συγκυβέρνησης η εκπλήρωση της ηθικής αυτής υποχρέωσης της Ελληνικής Πολιτείας;

2. Διασώζονται τα έγγραφα της σχετικής διοικητικής προεργασίας (αρχιτεκτονικά σχέδια, έγκριση – παραχώρηση έκτασης) και των αποφάσεων που έλαβαν χώρα από το 1834 έως σήμερα για την υπόθεση αυτή;

Να κατατεθούν τα σχετικά έγγραφα.

3. Προτίθεται η Κυβέρνηση να ικανοποιήσει το αίτημα παραχώρησης αντίστοιχης με τις ανάγκες του έργου έκτασης σε κατάλληλη περιοχή, σύμφωνα με το αίτημα των πολιτών και του φορέα που εγκρίνουν το θέμα;  
Μήπως υπάρχει άλλος προγραμματισμός και συγκεκριμένο σχέδιο για την υλοποίηση του έργου προς εκπλήρωση του Τάματος του Έθνους;

Αθήνα, 10.02.17

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΣΑΠΙΔΗΣ  
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ  
ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΑΡΤΙΝΟΥ  
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ  
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ  
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ  
ΣΑΪΒΒΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ  
ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ  
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΓΙΩΝΑΣ  
ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ



ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΡΑΟΓΛΟΥ  
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ  
ΕΛΕΝΑ ΡΑΠΤΗ  
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ  
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΛΑΣΗΣ  
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ  
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ  
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ